

ПОГОДЖЕНО

**Голова ЦПО співробітників
роботи**

Л.В. Боримська

Затверджено

**Проектор з навчальної
КВНЗ «Житомирський
медичний інститут» ЖОР
Гордійчук С.В.**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
У КОМУНАЛЬНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
«ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**Розглянуто та схвалено
методичною радою
КВНЗ «Житомирський
медичний інститут» ЖОР
протокол № 3 від 01.02.2018 р.**

2018 рік

Розробники:

Гордійчук С.В. – кандидат біологічних наук, доцент кафедр природничих та соціально-гуманітарних дисциплін, проректор з навчальної роботи.

Ліщук І.І. – начальник навчально-методичного відділу, магістр за спеціальністю «Сестринська справа».

Коваленко В.О. – кандидат педагогічних наук, методист вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист.

Махновська І.Р. – кандидат педагогічних наук, методист вищої категорії.

Прушковська О.М. – викладач-методист, методист вищої категорії.

1. Загальні положення

1.1. Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни у комунальному вищому навчальному закладі «Житомирський медичний інститут» Житомирської обласної ради (далі – Положення) розроблено як складова системи управління якістю освіти і встановлює однакові вимоги до змісту й оформлення навчально-методичних комплексів (далі – НМК) навчальних дисциплін, передбачених навчальними планами, за якими проводиться підготовка фахівців у КВНЗ «Житомирський медичний інститут» ЖОР (далі – Інститут).

1.2. Передбачений Положенням обсяг навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни є однією з умов, що дозволяє досягти необхідної якості освітньої діяльності, ефективно організувати самостійну роботу студента та зберегти спадкоємність викладання навчальних дисциплін.

1.3. Вимоги Положення є обов'язковими для усіх навчальних структурних підрозділів інституту.

1.4. Навчально-методичний комплекс є майновою власністю Інституту. Відповідальність за збереження НМК покладається на завідувача кафедри в Інституті, голову предметної та циклової комісії (ЦК) у коледжі КВНЗ «Житомирський медичний інститут» ЖОР за якою закріплена навчальна дисципліна.

1.5. Навчально-методичний комплекс створюється державною мовою (державною мовою та іноземною мовою для дисциплін іноземної мови).

2. Структура навчально-методичного комплексу

2.1. **Навчально-методичний комплекс** – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів на паперовій та/або в електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання здобувачами вищої освіти робочої програми навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки студентів відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня/освітнього ступеня за відповідною спеціальністю (спеціалізацією)/ напрямом підготовки.

НМК повинен забезпечити всі основні етапи педагогічного процесу – повідомлення навчальної інформації та її сприйняття, закріплення та удосконалення знань, умінь, навичок, компетентностей, їх застосування й контроль, основні функції освітнього процесу – освітньої, виховної та розвиваючої. НМК розроблюються для всіх навчальних дисциплін відповідно до навчального плану.

2.2. Склад навчально-методичного комплексу дисципліни

Титульна сторінка навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ»ЖОР
КАФЕДРА ПРИРОДНИЧИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

ДИСЦИПЛІНА: «МЕДСЕСТРИНСЬКА ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 22 « ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 223 «МЕДСЕСТРИНСТВО»

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА»

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ: БАКАЛАВР

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри
природничих та соціально-
гуманітарних дисциплін
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Завідувач кафедри
_____ І.М. Круковська

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ»ЖОР
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

ДИСЦИПЛІНА: «ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 22 « ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 223 «МЕДСЕСТРИНСТВО»

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ РІВЕНЬ: МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ

Розглянуто та затверджено
на засіданні циклової комісії
сестринської справи
Протокол № 1 від 28.08 2018 р.
Голова циклової комісії
_____ Горбач Л.М.

Перелік матеріалів НМК навчальної дисципліни:

1. Типова програма дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни.
4. Лекції з навчальної дисципліни.
5. Інструктивно-методичні матеріали до практичних, семінарських та лабораторних занять.
6. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
7. Комплект контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань з дисципліни.
8. Матеріали підсумкового модульного контролю.
9. Порядок проведення результатів оцінювання навчальних досягнень студентів за 100-бальною шкалою (за 12-бальною шкалою – для студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста з одночасним завершенням здобуття повної загальної середньої освіти).

3. Вимоги щодо оформлення комплексу навчально-методичного забезпечення

3.1. Матеріали навчально-методичного комплексу розробляються і оформлюються згідно цього Положення до початку навчального семестру навчального року.

Матеріали НМК рекомендується оформляти у форматі А4-шрифт TimesNewRoman розміром 14, інтервал 1,5, в окремій папці з відповідною назвою. Необхідні матеріали НМК розміщуються у внутрішній системі Інтранет Інституту.

3.2. НМК розробляє викладач (колектив викладачів) кафедри (циклової комісії), який забезпечує викладання змісту навчальної дисципліни відповідно до навчального плану підготовки студентів відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня/ступеню за напрямом підготовки/спеціальністю.

3.3. Розробники НМК (викладачі, колектив викладачів) – є відповідальними за його якісну підготовку.

3.4. Навчально-методичні матеріали, що включаються в НМК, повинні відповідати сучасному рівню розвитку медичної, педагогічної науки та інноваційним технологіям, передбачати логічно послідовний виклад змісту навчального матеріалу, використання сучасних методів та інформаційно-комп'ютерних технологій освітнього процесу, що дозволяють студентам глибоко опанувати навчальний матеріал і набувати знань, умінь, навичок (компетентностей).

3.5. Усі начальньо-методичні матеріали дисципліни розробляються відповідно до затвердженої робочої програми.

3.6. Терміни розробки матеріалів визначаються завідувачем кафедри (головою ЦК) за якою закріплена навчальна дисципліна, фіксуються протоколом засідання кафедри (протоколом ЦК). Підготовка матеріалів НМК включається в індивідуальний план роботи викладача (до розділу «Навчально-методична робота»).

3.7. Завідувач кафедри (голова ЦК) за якою закріплена навчальна дисципліна:

- проводить моніторинг підготовки НМК та його якість;
- оцінює якість викладання дисципліни й підготовки НМК шляхом вивчення матеріалів НМК та відвідування занять з відповідної навчальної дисципліни.

3.8. Перед початком нового навчального року (семестру), при необхідності, вносяться зміни до НМК з метою поліпшення якості викладання, повного відображення сучасного стану науки та практики.

4. Характеристика і склад розділів комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни

4.1. Типова програма дисципліни

Основним документом, на основі якого планується освітній процес, є навчальна (типова) програма (затверджена МОН, МОЗ України, закладом вищої освіти).

Цей розділ НМК містить ксерокопію навчальної програми або її оригінал.

4.2. Робоча програма навчальної дисципліни.

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється на основі типової навчальної програми (авторської), розглядається і затверджується на засіданні кафедри (циклової комісії) завідувачем кафедри (головою циклової комісії), схвалюється Вченою радою (методичною/педагогічною) радою та затверджується ректором або проректором з навчальної роботи. Якщо дисципліна читається на декількох напрямках/спеціальностях, то розробляється декілька робочих програм навчальних дисциплін.

Робоча програма навчальної дисципліни має містити інформацію:

- Опис навчальної дисципліни.
- Мета та завдання навчальної дисципліни, її місце в навчальному процесі (що повинен знати і вміти студент).
- Зміст дисципліни.
- Структура навчальної дисципліни.

– Тематичні плани лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, самостійної роботи студентів.

– Методи навчання.

– Методи контролю.

– Критерії оцінювання, та розподіл балів, що отримують студенти.

– Інформаційні ресурси.

– Методичне забезпечення.

– Література (базова/основна, допоміжна/додаткова).

4.3. Структурно-логічна схема (міжпредметні зв'язки).

4.4. Матеріали НМК оформляються на кожен вид заняття (лекційне, практичне, семінарське, лабораторне).

Навчально-методичне забезпечення лекційного курсу дисциплін включає: тему, мету (цілі), план, текст лекції, рекомендовану літературу (основну/базову та допоміжну/додаткову). Інструктивно-методичні матеріали до практичних, семінарських, лабораторних занять включають: тему, мету, що повинен знати і вміти студент, план заняття, умови завдання, тестові завдання, тексти ситуаційних задач, алгоритми практичних навичок, ділові ігри тощо, домашнє завдання, літературу. Для лабораторних занять – методику виконання лабораторної роботи, результати лабораторних досліджень, їх обробку та висновки.

4.5. Засоби діагностики знань з дисципліни

Навчально-методичні матеріали для поточного, проміжного й підсумкового контролю:

– матеріали підсумкового контролю знань;

– матеріали залишкового контролю навчальних досягнень (комплексна контрольна робота – ККР).

До пакету ККР включаються: тестові завдання для перевірки залишкового рівня навчальних досягнень студентів (40 питань по 4 варіанти), критерії оцінювання, еталони відповідей.

Питання до екзаменаційних білетів розробляються для кожної дисципліни, розглядаються на засіданнях кафедр, циклових комісій, затверджуються завідувачем кафедри/головою циклової комісії та проректором з навчальної роботи. Теми винесені на самостійне вивчення, також входять до екзаменаційних білетів. Екзаменаційні білети містять теоретичні питання/тестові завдання з дисципліни та практичні завдання (задача, проблемна ситуація, графічне завдання тощо). Виконання кваліфікаційної роботи (для освітнього ступеня магістр).

4.6. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни може включати:

- матеріали для мультимедійного супроводу;
- тренінгові комп'ютерні програми;
- контрольні-тестові програми;
- навчальні відеофільми, відеоролики;
- аудіозаписи;
- програмне забезпечення тощо.

5. Зовнішній контроль змісту та якості НМК

5.1. Зовнішній контроль змісту і якості розробки НМК покладається на завідувача кафедри, голову циклової комісії за напрямом/спеціальністю підготовки та навчально-методичний відділ.

5.2. Об'єктами контролю є:

- своєчасність визначення відповідальних за розробку НМК з відповідної навчальної дисципліни;
- включення підготовки НМК до індивідуального плану роботи викладача та плану навчально-методичної роботи кафедри (циклової комісії);
- своєчасність розгляду й затвердження робочої програми навчальної дисципліни;
- своєчасність замовлення базової/основної й допоміжної/додаткової навчальної й навчально-методичної літератури для бібліотеки (навчального кабінету);
- готовність НМК до використання в освітньому процесі;
- якість розроблених НМК, їх відповідність сучасному рівню розвитку науки, методики й технології здійснення освітнього процесу.

5.3. Результати контролю надаються завідувачу кафедри, голові ЦК, у навчально-методичний відділ.

Зразок 1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ» ЖОР
КАФЕДРА ПРИРОДНИЧИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ЛЕКЦІЯ

ТЕМА: «ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА ПОНЯТТЯ МЕДСЕСТРИНСЬКОЇ ЕТИКИ ТА ДЕОНТОЛОГІЇ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри природничих та
соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Завідувач кафедри к.п.н. Круковська І.М.

Зразок 2

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ» ЖОР
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ

ЛЕКЦІЯ

ТЕМА: «САНІТАРНО-ПРОТИЕПІДЕМІЧНИЙ РЕЖИМ ЛПЗ. СТЕРИЛІЗАЦІЯ»

Розглянуто та затверджено на
засіданні циклової комісії
сестринської справи
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Голова циклової комісії Горбач Л.М.

Зразок 3

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ» ЖОР
КАФЕДРА ПРИРОДНИЧИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: «ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СПІЛКУВАННЯ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ І ПАЦІЄНТА»

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри природничих та
соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Завідувач кафедри к.п.н. Круковська І.М.

Зразок 4

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ» ЖОР
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Тема: «САНІТАРНО-ПРОТИЕПІДЕМІЧНИЙ РЕЖИМ ЛПЗ.СТЕРИЛІЗАЦІЯ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні циклової комісії
сестринської справи
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Голова циклової комісії Горбач Л.М.

Зразок 5

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ» ЖОР
КАФЕДРА ПРИРОДНИЧИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: «ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПИТУВАННЯ ХВОРИХ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри природничих
та соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Завідувач кафедри Круковська І.М.

Зразок 6

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ» ЖОР
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: «ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СПІЛКУВАННЯ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні циклової комісії
сестринської справи
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Голова циклової комісії Горбач Л.М.

Зразок 7

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ» ЖОР
КАФЕДРА ПРИРОДНИЧИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

ТЕМА: «ЖИТОМИРЩИНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри
природничих та соціально-
гуманітарних дисциплін
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Завідувач кафедри Круковська І.М.

Зразок 6

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КВНЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ» ЖОР
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

ТЕМА: «ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СПІЛКУВАННЯ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні циклової комісії
сестринської справи
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.
Голова циклової комісії Горбач Л.М.

Зміни

до «Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни в КВНЗ «Житомирський медичний інститут» ЖОР.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України №1/9-434 від 09.07.2018 року «Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти», «Рекомендації до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни» в розділ 4 «Характеристика і склад розділів комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни», внести наступні зміни:

1) Пункт 4.1. «Основний документ, на основі якого планується освітній процес, є навчальна (типова) програма (затверджена МОН, МОЗ України, закладом вищої освіти)» – викласти у наступній редакції: «Основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим освітнім законодавством, є робоча програма навчальної дисципліни».

2) Пункт 4.2. «Робоча програма навчальної дисципліни» викласти у наступній редакції:

«Робоча програма навчальної дисципліни розробляється на основі освітньо-професійної програми (ОПП), розглядається і затверджується на засіданні кафедри (циклової комісії) завідувачем кафедри (головою циклової комісії), схвалюється Вченою радою (методичною/педагогічною) радою та затверджується ректором або проректором з навчальної роботи. Якщо дисципліна читається на декількох напрямках/спеціальностях, то розробляється декілька робочих програм».

Робоча програма навчальної дисципліни має містити інформацію:

- Мета
- Компетентнісний потенціал
- Обсяг дисципліни
- Статус дисципліни
- Передумови дисципліни
- Очікуванні результати навчання
- Критерії оцінювання навчання
- Засоби діагностики результатів навчання
- Програма навчальної дисципліни (анотація)
- Структура навчальної дисципліни
- Тематичні плани лекцій, практичних, лабораторних, семінарських занять, самостійної роботи
- Зміст програми (по модулям)
- Форма поточного та підсумкового контролю
- Рекомендовані джерела інформації/література (базові/основні, допоміжні/додаткові).

Зміни до Положення розглянуто та затверджено на спільному засіданні методичної та педагогічної ради Протокол № 1 від 30 серпня 2018 року.